

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: **B. K.**
bytem X
zastoupená opatrovníkem J. K.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2023, č. j. X, ve věci příspěvku
na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2023, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému
k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci (dále jen „úřad práce“) ze dne 23. 11. 2022, č. j. X. Tímto rozhodnutím úřad práce zamítl žádost žalobkyně o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo.
2. **Žalobkyně v žalobě** namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a nesprávné právní posouzení věci. Rozhodnutí a posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) jsou v rozporu s předloženými lékařskými zprávami. Žalovaný rozpory mezi posudkem posudkové komise a lékařskými zprávami neobjasnil.
3. Žalobkyně prodělala řadu operací, trpěla vzácnou nemocí spojenou s diabetem, trpí stařeckou demencí. Kvůli šedému zákalu, který nelze operovat, špatně vidí. Lékaři Shodu s prvním potvrzují M. Ch.

implantovali žalobkyni kardiostimulátor. Žalobkyně má od té doby obtíže s pohybem a jen leží. Rodina ji přemísťuje jen na invalidním vozíku a pomocí zvedáku. Žalobkyně nedokáže stát ani sedět a trpí inkontinencí. Žalobkyně trpí Alzheimerovou nemocí v seniorském věku smíšené etiologie, atroficko-vaskulární, těžkou kognitivní poruchou a vysokou závislostí ve všedních činnostech.

4. Žalobkyně trpí postižením podle části I bodu 5 zákona č. 329/2011 Sb., o dávkách poskytovaných osobám se zdravotním postižením, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 329/2011 Sb.“). Nemoci žalobkyně mají dopad na její pohyblivost a jde u ní o těžkou vadu nosného a pohybového ústrojí. Žalobkyně navrhla k důkazu lékařské nálezy, které měla k dispozici posudková komise, a to nález geriatra ze dne 25. 10. 2022 a zprávy z vyšetření v Odborném léčebném ústavu Paseka, p. o., ze dne 27. 9. 2022, a propouštěcí zprávu z hospitalizace v Odborném léčebném ústavu Paseka, p. o., ze dne 19. 10. 2020.
5. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** odkázal na posudek posudkové komise a její závěr, že u žalobkyně nejde o mentální retardaci, ale o demenci, která není výslovně vyjmenována mezi postiženími, které odůvodňují nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. Žalovaný si nemohl o medicínské otázce učinit úsudek sám a posudek posudkové komise shledal jako úplný, přezkoumatelný a přesvědčivý, jak uvedl na stranách 4 – 6 napadeného rozhodnutí. Žalobkyně namítané rozpory ve správním řízení nijak nespecifikovala.
6. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
7. Soud ověřil **ze správního spisu**, že žalobkyně podala žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo dne 19. 7. 2022.
8. U žalobkyně se podle posudku posudkové komise v Ostravě ze dne 20. 1. 2023 nejedná o těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu anebo autistické poruchy s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes zavedenou léčbu. Hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je Alzheimerova demence v. s. smíšené etiologie atroficko-vaskulární s těžkou kognitivní poruchou a vysokou závislostí ve všech činnostech, extrapyramidový syndrom hypokineticko-rigidní s třesem levé horní končetiny, úplavice cukrová druhého typu léčená inzulinem, kompenzovaná, stav po operaci slinivky břišní pro inzulinom v roce 2006, hypertenzní nemoc, chronická renální insuficience, refluxní ezofagitida a hiátová hernie. Žalobkyně je imobilní a plně ošetřovaná na lůžku.
9. Posudková komise v posudkovém hodnocení uzavřela, že u žalobkyně nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí, uvedenou v písm. a), b), d) až i), l) a m) bodu 1 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. a nejde ani o těžké mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 5 části I téže přílohy, ani o poruchu autistického spektra, uvedenou v písm. c) bodu 5 části I citované přílohy. Nejsou prokázány amputační ztráty končetin ani obrny ani jiná postižení pohybového ústrojí. Rozhodujícím postižením je demence. Nejedná se o stav srovnatelný s těžkou mentální retardací. Žalobkyně je plně imobilní pro těžkou demenci.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

10. Žalovaný v **napadeném rozhodnutí** vysvětlil, že mentální retardace je vrozená nebo získaná do dvou let věku a jde o poruchu intelektu projevující se snížením rozumových schopností, kdežto demence je snížení již nabytých intelektových schopností ve věku vyšším než dva roky. Ustanovení, které odůvodňuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku, se vztahuje pouze na retardaci, nikoli demenci. Seznam zdravotních postižení, která odůvodňují přiznání požadovaného příspěvku, je úplný (taxativní) a žalovaný není oprávněn s těmito nemocemi srovnávat funkčně jiné, nevyjmenované poruchy a nemůže zohlednit ani jiné skutečnosti než zdravotní stav žadatele o příspěvek. Žalovaný nezpochybnil, že zdravotní stav žalobkyně je nepříznivý a že je závislá na pomoci jiné osoby.
11. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Předně se soud zabýval otázkou, jestli je napadené rozhodnutí **přezkoumatelné**, tj. jestli je srozumitelné a jestli obsahuje dostatek důvodů rozhodnutí.
13. Soud neshledal namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Z rozhodnutí jsou seznatelné úvahy žalovaného, proč nepovažoval shora vyjmenovaná onemocnění žalobkyně, především Alzheimerovu nemoc a demenci, za onemocnění, která odůvodňují přiznání příspěvku na motorové vozidlo. Důvody tohoto závěru v rozhodnutí nechybí a žalovaný je srozumitelně vyložil.
14. Dále se soud zabýval spornou otázkou, zda správní orgány nezatížily řízení vadou spočívající v **nedostatečném zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně** v návaznosti na to, že posudek posudkové komise neobsahoval potřebné hodnotící úvahy a přesvědčivé posudkové závěry.
15. Mezi účastníky řízení nebyl sporný skutkový stav. Sporná byla jen otázka hodnocení zjištěného zdravotního stavu žalobkyně. Žalovaný vycházel z posudku posudkové komise a shledal ho jako úplný, přesvědčivý, přezkoumatelný a použitelný jako klíčový důkaz pro rozhodnutí ve věci příspěvku na motorové vozidlo.
16. Soud s tímto závěrem žalovaného nesouhlasí. Podle nálezu praktického lékaře ze dne 24. 7. 2022 (citovaného v posudku OSSZ) žalobkyně není orientovaná časem ani osobou. Podle zprávy geriatra ze dne 25. 10. 2022 (citované v posudku posudkové komise na straně 2) žalobkyně není orientovaná místem ani časem. Podle citovaných lékařských zpráv v testu MMSE žalobkyně dosáhla tří bodů a jde u ní o těžkou demenci (těžkou kognitivní poruchu). Aby bylo možné považovat posudek posudkové komise za přesvědčivý, musel by se podrobně vypořádat se zjištěními uvedenými v těchto nálezech a se stanovenými posudkovými kritérii. Posudková komise měla vysvětlit, jaká míra postižení kognitivních funkcí se považuje za „těžkou nebo hlubokou mentální retardaci, ev. stavy na rozhraní těžké mentální retardace“ a proč tomuto požadavku podle názoru posudkové komise zdravotní stav žalobkyně neodpovídá, i když citované lékařské nálezy prokazují jinou míru postižení kognitivních funkcí. Tyto úvahy v posudku posudkové komise chybí. Posudková komise pouze uvedla, že „rozhodujícím postižením je těžká demence a pro posudkové účely nejde o stav srovnatelný s těžkou mentální retardací; žalobkyně je plně imobilní pro těžkou demenci“. Ke stavům srovnatelným na rozhraní těžké mentální retardace neuvedla posudková komise vůbec nic. Jde přitom o shodný případ, jak ho popisuje Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 Ads 353/2020-31.
17. Podle zprávy praktického lékaře ze dne 24. 8. 2022 (citované v posudku OSSZ) žalobkyně má na dolních končetinách výrazné svalové atrofie, je ležící, pohyb je možný jen

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

na mechanickém vozíku, chování má narušené demenci, komunikaci a řeč má narušené, paměť je narušená, nerozumí dotazům, rohlík udrží jen někdy, nerozumí, co se po ní chce ani po předvedení, láhev na pití je nutné podat, je spíše krmena. Podle zprávy neurologa ze dne 27. 9. 2022 žalobkyně není schopna stoje ani chůze ani s dopomocí dvou osob (citace je v posudku posudkové komise). Podle zprávy geriatra ze dne 25. 10. 2022 je žalobkyně pohyblivá pouze na invalidním vozíku a přesun na něj z postele je možný s pomocí zvedáku, komunikace je ztížena až nemožná (jak citovala tuto zprávu posudková komise v posudku). Posudková komise a žalovaný se k citovaným a dalším zjištěním z lékařských zpráv a sociálního šetření nijak nevyjádřily a neuvedly, proč žalobkyně podle jejich závěrů nemá například těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina podle písm. g) bodu 1 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. Správní orgány nezjistily skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu.

18. Popsané vady měly vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, proto soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
19. V dalším řízení si žalovaný vyžádá doplňující posudek posudkové komise, který bude přesvědčivý, bude obsahovat hodnotící úvahy a zahrne do posouzení zdravotního stavu zejména to, že žalobkyně není orientovaná místem, časem ani osobou, jedná se u ní o těžkou demenci, není schopna chůze, stoje ani sedu, je odkázána na přemísťování jinými osobami na vozíku či pomocí zvedáku a je imobilní.
20. Soud se vzhledem k procesní situaci nezabýval ostatními žalobními námitkami a navrhaným dokazováním.
21. Pro úplnost soud dodává, že nemá k dispozici posudkový spis a lékařské zprávy v něm obsažené. Žalovaný standardně soudu zasílá správní spisy orgánu prvního a druhého stupně, nikoliv celý posudkový spis posudkových lékařů a posudkové komise, včetně všech lékařských zpráv a dalších podkladů.
22. Žalovaný, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Žalobkyně měla naopak ve věci plný úspěch, ale žádné náklady řízení neuplatnila a soud ze spisu žádné nezjistil; proto jí je nepřiznal (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 18. srpna 2023

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně